

Informeret samtykke Instruks		
Borgermålgruppe: Alle borgere der modtager indsatser i henhold til sundhedsloven Gældende for: Medarbejdere, Sundhed og Omsorg Medarbejdere, HOPS Medarbejdere, Private leverandører - Plejehjem og Hjemmepleje	Gældende fra: Januar 2017 Revisionsdato: Januar 2022 Næste revisionsdato: Januar 2025	Udarbejdet af: Aniette Weibrecht Godkendt af: Styregruppe for instrukser

Formål

Sikrer, at personalets sundhedsfaglige virke er i overensstemmelse med lovgivningen om patienters(borgeres) retsstilling.

Definitioner

Samtykke: Et samtykke kan være mundtligt, skriftligt eller stiltiende, dvs. at det følger af patientens kropssprog eller af situationen at patienten samtykker – selvom vedkommende ikke udtrykker det verbalt.

Informeret samtykke: At en sundhedsperson giver relevante og tilstrækkelige informationer til patienten om den påtænkte behandling m.v. samt kontakt til samarbejdspartnere, fx læge og videregivelse af helbredsoplysninger. Informationen skal gives løbende og være tilpasset modtagerens individuelle forudsætninger med hensyn til alder, modenhed, erfaring m.v.

Varig inhabil: Patienter, der varigt mangler evnen til at tage stilling til behandling. For eksempel patienter med nedsat psykisk funktionsevne, hvad enten tilstanden er opstået ved fødslen eller senere, fx svært demente. Dette gælder også kronisk sindslidende og sindslidende med langvarigt sygdomsforløb. Det afgørende er, om de pågældende kan forholde sig fornuftsmæssigt til behandlingsforslag m.v.

Stedfortrædende samtykke: For børn under 15 år eller personer der mangler evnen til at give samtykke til behandling (inhabile), træder pårørende eller værge i barnets/den inhabiles sted og giver samtykke på vegne af barnet/den inhabile.

Akut/øjeblikkeligt behandlingsbehov: Hvor akut behandling er eneste mulighed for eksempel ved blokerede luftveje, hjertestop, Anafylaktisk shock, eller livstruende blødning.

Ansvar og kompetencer

Al personale skal følge retningslinjerne i denne instruks

Fremgangsmåde- Procedure

Behandling må ikke indledes eller fortsættes uden at borgeren har givet samtykke på grundlag af fyldestgørende information. En borger kan dog, hvis denne måtte ønske det, frabede sig information (retten til ikke at vide).

Informationen skal indeholde tilstrækkelige oplysninger om sygdomstilstand, behandlingsmuligheder, risici og bivirkninger m.v., så borgeren kan tage stilling til den tilbudte behandling. Sundhedspersonen har således pligt til at give den nødvendige information, for at borgeren kan overskue behandlingsforløbet og eventuelle følger af behandlingen.

Et samtykke skal være givet til en konkret behandling. Det skal således være klart og utvetydigt, hvad samtykket omfatter, hvilket vil sige, hvilken behandling og behandlingsmetode, der tilbydes, og hvad formålet med behandlingen er.

Samtykket kan udtrykkes mundtligt, skriftligt, stiltiende eller stedfortrædende. Hvis borgeren modsætter sig videregivelse af oplysninger skal spørgsmålet behandles efter reglerne om videregivelse af oplysninger uden samtykke.

Hos borgere med varigt nedsat psykisk funktionsevne, fx demente, der ikke er i stand til at overskue konsekvenserne af sine handlinger skal sundhedspersonalet i den konkrete situation tage stilling til om der er andre der på borgerens vegne kan give informeret samtykke fx pårørende eller værge (stedfortrædende samtykke).

Sundhedsfaglig tvangsbehandling

Er ikke tilladt under nogen former. Ved øjeblikkeligt behandlingsbehov for at sikre overlevelse, skal sundhedspersoner iværksætte behandling, jf § 19, kap. 4 i sundhedsloven

Børn og Unge

Habile unge 15+ år:

- Den unge kan selv give informeret samtykke. Forældremyndighedsindehaver/værge skal informeres om den unges beslutning, men beslutningskompetencen ligger hos den unge.
- Den unges habilitet vurderes som udgangspunkt af det vanlige personale.

Børn under 15 år / inhabile unge over 15år

- Informeret samtykke indhentes ved forældremyndighedsindehaver/værge

Dokumentation

Borgerens evne til at varetage egne helbredsmæssige interesser og hvem der i tilfælde af inhabilitet kan give stedfortrædende samtykke dokumenteres i skemaet "Generelle oplysninger – Fælles fagligt" under feltet "Samtykke kompetencer".

Informeret samtykke til behandling eller videregivelse af helbredsmæssige oplysninger skal altid dokumenteres i borgerens journal. Der dokumenteres i enten et observationsnotat eller i helbredstilstande.

Dokumentationen skal således overordnet, indeholde oplysninger om hvilken information der er givet til borger eller og evt. pårørende/værge, samt borger eller pårørendes/værges tilkendegivelser herpå.

Referencer

Bekendtgørelse om information og samtykke i forbindelse med behandling og ved videregivelse og indhentning af helbredsoplysninger m.v.

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=208414>

Patienternes retsstilling. Kapitel 4 i Sundhedsloven

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=210110#id971ff3e2-26f5-45ae-8b1a-3c1cbfb130ce>